

Z OBSAHU	Prostřený stůl Božího slova	04
	Člověk jako bůh: peklo na zemi	08
	Nejvyšší soud USA: Co bychom měli vědět o Amy Coney Barrettové	10

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

Ta malá zrníčka

Vzpomínám si na jednoho starého bratra ve Francii, jenž vyprávěl, že když nemůže v noci spát, modlí se růženec. Možná, že už měl pro takové chvíle zažitý reflex nahmatat prostě zrnka růžence a obrátit se v růžencových tajemstvích k Panně Marii. Podobně jako se děti v určitých situacích rády drží za ruku maminky, tak i mnohé děti Boží mají ve zvyku brát do ruky růženec a podávat tak ruku Matce církve, Matce milosrdenství, Matce božské milosti.

Obojí odpovídá řádu, který Bůh ustanovil. Jako Bůh rozhodl dávat vedení, oporu a pomoc dětem prostřednictvím jejich matek, tak i nás obdarovává skrze naši nebeskou Matku. Vždyť tu, kterou nebeský Otec „od počátku vyvolil a připravil za Matku svému Jednorozenému Synu“ a „daleko nade všechny andělské

duchy a svaté ji podivuhodně zahrnul hojností všech darů udělenou z pokladnice božství“ (bl. Pius XI, *Ineffabilis Deus*), tu také určil za Matku těm, „které si napřed vyhlédl a předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna, aby tak on byl první z mnoha bratří“ (Řím 8, 29).

Nejen, že Maria porodila vtěleného Boha, Spasitele lidstva, ale také byla k jeho vykupitelskému dílu mimořádně přidružená, „zasloužila nám, co do vhodnosti, to, co nám Kristus zasloužil co do spravedlnosti“ (sv. Pius X, *Ad Diem Illum*). Zvláště je to patrné, když toto dílo vrcholí na kříži, pod nímž stojí Bohorodička v nejužším sjednocení se svým Synem, s jeho utrpením a obětí: „Nakolik byla schopna, obětovala svého Syna, takže lze říci že spolu s ním vykoupila lidský

rod“ (Benedikt XV, *Inter Sodalicia*). A tak ta, která porodila Krista bez bolesti, plodí jeho učedníky a bratry v bolesti pod křížem, z něhož praví vtělený Bůh: „Ženo, hle, tvůj syn.“ Učedníkovi pak: „Hle, tvá Matka“ (Jan 19, 26–27).

A tak, opření o tato slova našeho Pána, utíkejme se často k naší dobré Matce v postoji a důvěře dítěte, které ví, jak moc potřebuje její pomoc. Zvláště růžencový měsíc říjen je příhodný, aby její děti braly do rukou zrnka desátků a kráčely tak ruku v ruce s mocnou Královnou posvátného růžence, vedeny Matkou dobré rady. Kdo by pochyboval o lásce a moudrosti mateřského srdce?

Metoděj M. Němec OP
dominikánský kněz

Výzva Stálé rady České biskupské konference k modlitbě růžence

Dne 7. října 2020 se v Olomouci konalo jednání Stálé rady ČBK. Její členové vyzývají věřící, aby se modlili růženec za ukončení pandemie COVID-19. Text výzvy naleznete níže.

„Pozdravujeme Vás z jednání Stálé rady ČBK v den památky Panny Marie růžencové. Prosíme Vás o modlitbu posvátného růžence na úmysl ukončení pandemie nemoci COVID-19. Modlitba růžence je mocným, a přitom snadno dostupným prostředkem, který je vždy k dispozici. Využívejme jej zvláště v situaci omezených možností účastnit se bohoslužby. Sjednotit se můžeme při modlitbě na tento úmysl každý večer ve 20.00 hodin, ať sami či společně v rodinách.

Na konec je možné připojit společnou modlitbu národů proti pandemii, doporučenou předsedy biskupských konferencí evropských zemí:

Bože, náš Otče, Stvořiteli světa, všemohoucí a milosrdný, z lásky k nám jsi poslal na svět svého Syna jako lékaře našich duší a těl. Shlédni na své děti, které se v této obtížné, zmatené a zděšené době v mnoha částech Evropy a světa na Tebe obrací a hledají sílu, spásu a úlevu. Osvobod nás od nemoci a strachu, uzdrav naše nemocné, utěš jejich rodiny, dej moudrost našim vládcům, sílu a odměnu našim lékařům, sestrám a dobrovolníkům, věčný život mrtvým. Neopust' nás v době zkoušky, ale osvobod' nás ode všeho zla. O toto prosíme

Tebe, který se Synem a Duchem Svatým žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Maria, Matko uzdravení a naděje, oroduj za nás!¹

Mons. Jan Graubner

Mons. Jan Vokál

Mons. Jan Baxant

Mons. Martin David

Olomouc, 7. října 2020

cirkev.cz

¹ autoři modlitby: kardinál Jean-Claude Hollerich, kardinál Angelo Bagnasco, předsedové zastupující biskupské konference evropských zemí (www.cirkev.cz, 12.3.2020)

Hrob Carla Acutise otevřen k uctívání před blahorečením

Hrob Carla Acutise, patnáctiletého italského chlapce, který své programátorské schopnosti používal k šíření eucharistické úcty, byl před jeho blahorečením v Assisi otevřen k uctívání. Diecéze Assisi uvedla, že hrob zůstane pro uctívání otevřený do 17. října. Acutisova beatifikační mše se uskutečnila 10. října v bazilice svatého Františka. Po otevření hrobu bude následovat mše, kterou bude vysluhovat arcibiskup Domenico Sorrentino z Assisi.

Diecézní prohlášení citovalo slova Acutisovy matky Antonie Salzano o tom, že prožívá „nesmírnou radost, že byl Carlův hrob konečně otevřen“ a že ti, které život tohoto chlapce oslovil, „ho budou moci vidět a uctívat silněji a poutavěji“.

„Doufáme, že vystavení Carlova těla věřícím umožní s větší vroucností a vírou pozvedat své modlitby k Bohu, který nás všechny zve skrze Carla k tomu, abychom v něho víc věřili, doufali a milovali jeho samotného i své bratry a sestry, jako to Carlo dělal celý svůj pozemský život,“ uvedla.

Fotografie ostatků zanedlouho blahorečeného chlapce ukázaly, že byl pohřben v džínách a obyčejné teplákové bundě – oblečení, jaké byl zvyklý nosit a ve kterém je vidět i na mnoha fotkách pořize-

Carlo Acutis. Foto: catholicsentinel.org

ných za jeho života.

Před svou smrtí na leukémii roku 2006 byl Acutis obyčejný dospívající s nadprůměrnými počítačovými schopnostmi. Pomocí těchto svých znalostí vytvořil internetovou databázi eucharistických zázraků z celého světa.

Papež František ve své exhortaci mládeži „*Christus Vivit*“ (Kristus žije) prohlásil, že Acutis je vzorem pro dnešní mladé lidi, které často svádějí nástrahy „uzavírání se do sebe, izolace a prázdné zábavy“.

„Carlo Acutis velmi dobře věděl, že mechanismy komunikace, reklamy a sociálních sítí lze používat tak, že nás otupí a učiní závislými na konzumu a novinách, jež se dají koupit, že budeme posedlí volným časem a uzavření do negativismu,“ napsal papež.

„Carlo ale uměl používat nové techniky komunikace k předávání evangelia a k šíření hodnot a krásy.“

Catholic Herald

SLOVO BISKUPA

Míra potratů v Anglii a Walesu během pandemie prudce stoupá

Podle vydaných statistických údajů počet interrupcí v Anglii a Walesu v první polovině roku 2020 během koronavirové pandemie prudce stoupl. Nové údaje, které uveřejnilo britské Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí, ukázaly, že v období od 1. ledna do 30. června bylo provedeno 109 836 interrupcí. To je o 4 296 víc než v prvních šesti měsících roku 2019, kdy došlo k nejvyššímu počtu potratů za rok. Pokud by počet umělých přerušování těhotenství narůstal v druhé polovině roku stejným tempem, padl by letos nový rekord.

Catherine Robinsonová, mluvčí britské organizace *Právo na život (Right to Life UK)* prohlásila: „V tomto roce jsme se jako národ semkli a podstoupili velké oběti, abychom ochránili zranitelné před covidem-19. Je smutné, že zatímco jsme chránili jednu skupinu zranitelných, jako společnost jsme interrupcemi ukončili tisíce mladých zranitelných životů.“

K nejvyššímu měsíčnímu nárůstu ve srovnání s loňským rokem došlo v dubnu, což byl první úplný měsíc celostátní karantény, kdy bylo provedeno 20 546 interrupcí, o 4 540 víc než v dubnu 2019.

Robinsonová uvedla, že se tento nárůst časově kryl se zavedením dočasných opatření, která do skončení koronavirové krize povolovala domácí farmakologické ukončení těhotenství.

Podle tohoto dočasného uspořádání, zavedeného 30. března, ženy usilující o farmakologickou interrupci nyní mohou doma až do desátého týdne těhotenství užívat potratové pilulky – mifepriston a misoprostol. Lékaři pacientkám tyto pilulky posílají po telefonickém rozhovoru nebo po videokonzultaci.

Dřív ženy mohly doma užívat jen druhé z uvedených léčiv, poté co nejprve na lékařské klinice užívaly první z nich, a jak požaduje zákon, získaly souhlas dvou lékařů.

Nové statistiky ukazují, jaký měla

tato změna dopad, neboť poměr farmakologických potratů se oproti chirurgickým zvýšil od března do dubna o deset procent.

Robinsonová poukázala na e-mail z 21. května, který unikl na veřejnost z „NHS England“ a „NHS Improvement“, orgánů zastřešujících zdravotní péči ve Velké Británii. Uvádí se v něm, že od března úřady věděly o třinácti nehodách spojených s domácími farmakologickými interrupcemi. Naznačila, že to může být „jenom špička ledovce“, neboť od odeslání tohoto e-mailu mohlo dojít k ještě dalším.

„Spolu s dalšími stoupenci hnutí pro život jsme upozorňovali, že je jen otázkou času, kdy v důsledku podomácku prováděných potratů nějaká žena zemře,“ řekla.

„Je tragické, že v případech dvou žen se tak již stalo a v rámci vládního plánu domácích interrupcí přišly o život desetitisíce nenarozených dětí.“

Dále Robinsonová uvedla: „Není pravděpodobné, že by poskytovatelé interrupcí, jako například BPAS a firma Marie Stopes International, jejichž záměrem je, aby se domácí interrupce staly trvalou praxí, chtěli odhalovat, ke kolika komplikacím či vážným nehodám v důsledku jejich „služeb“ došlo.“

Pravděpodobně je také mnohem víc nehod, o kterých poskytovatelé potratů nevědí, protože většina žen se obvykle nevrátí a neřekne, že použitím jejich služeb porušily zákon nebo ani nevěděly, v jakém stupni těhotenství se nacházejí, protože ani nebyly vyšetřeny ultrazvukem.“

Na konci srpna vláda vyhlásila, že spustí veřejnou debatu o tom, zda by měly být domácí interrupce povoleny trvale.

K tomu Robinsonová poznamenala, že „tyto plány na podomácku prováděné potraty by měly být ihned pozastaveny“.

CNA

Pro každý živý organizmus, pro jeho existenci, je rozhodující spojení – v lidských podmínkách se to nazývá i vztah, kontakt, ... Když jdeme dál a více se nad tím zamyslíme, velmi brzy dojdeme k závěru, že v náboženském, tedy křesťanském, životě se to nazývá (a nejen nazývá, ale i je) láska. Láska nás spojuje nejen s lidmi, ale na prvním místě s Bohem a se všemi obyvateli nebe. Každá láska má své etapy a svůj vývoj, a ve světě také ne vždycky stejné slovo chce vyjádřit i stejnou skutečnost. Pod slovem láska se dnes u mnohých představuje cosi úplně odlišného, než význam, které to slovo mělo původně. K tomu, aby nenastalo nedorozumění, zdá se zpočátku vhodnější používat zvrát (obrat) „spojení“ či „kontakt“. Pravá láska je vždy ten nejstálější a nejtrvanlivější kontakt. Člověk, když je v nebezpečí života, udělá všechno, aby se zachránil. A tady jde o tu nejdůležitější záchranu, záchranu věčného života... Máme toužit navázat stálý kontakt s Bohem (láskou). Protože jedině on nás může zachránit. Zprvu se může začít jen s jednostranným přijímačem, kde jen přijímáme od Boha jeho poselství, nebo pokyny či příkazy. Pak přibude vysílání. Až později (obvykle) dojde k rozhovoru: bezprostředně klást otázky a dostávat odpovědi. A to, co dnes na této zemi hrozně chybí, a po čem lidé vědomě nebo podvědomě touží, jsou právě osobní rozhovory. K tomu však, aby se nám spojení podařilo, musíme se naladit na Kristovu vlnovou délku, na tu délku, na které On vysílá, na které můžeme zachytit autentické slovo Boha. Jinak se s ním mineme, nebo v ještě horším případě můžeme jakýkoli falešný hlas začít považovat za jeho. Celá věc vypadá jednoduchá a jasná. Ale právě takové se mnohdy nehodí. Příliš rychle by se došlo k potřebě praktických kroků, tedy obrácení, změně. A nedá se to zahalit do mlhy složitosti a nepřehlednosti, kde se nejlépe uniká mimo dosah pravdy.

+Ladislav Hučko

Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSC,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve

PROSTŘENÝ STŮL BOŽÍHO SLOVA

Aby se věřícím poskytl bohatěji prostřený stůl Božího slova, má se šíře otevřít přístup k pokladům Bible. Z toho důvodu se vždycky během určitého počtu let přečtou lidu nejdůležitější části svatého Písma. (*Sacrosanctum concilium 51*)

Druhý vatikánský koncil hovoří obrazně o hostině Božího slova. Máme tedy možnost hodovat nad Božím slovem, sytit se jím podobně, jako potom přijímáme eucharistický pokrm. Ono hodování předpokládá, že nejsme jen mechaničtí posluchači, kterým jdou čtení jedním uchem dovnitř a druhým ven.

Možná vás už také při poslouchání mešních lekcí napadlo, že to asi nebude náhoda, že to první čtení souvisí s evangeliem. Jak ukazuje v úvodu citovaný úryvek z konstituce II. vatikánského koncilu *O posvátné liturgii (Sacrosanctum concilium)*, záleželo otcům na posledním koncilu na tom, aby se liturgická obnova hluboce projevila i na výběru čtení pro část mše svaté, kterou nazýváme bohoslužba slova. Je ovšem jasné, že ani oni nestavěli na zelené louce a že mnohé zásady výběru čtení přinesla už minulá staletí.

Historický vývoj

První bohoslužba slova, jak se slavila v církvi, měla svůj vzor v bohoslužbě synagogy, jejíž těžiště vlastně bylo hlavně v předčítání a vykládání posvátných textů. V sobotu se v synagoze četla dvě čtení: ze „Zákona“ a z „Proroků“. Tato čtení mohla být potom vykládána, komentována. Dalo by se předpokládat, že první církev se přidržela tohoto dvojího čtení. Kolem roku 150 hovoří sv. Justin o čtení z „Apoštolských pamětihodností“, pravděpodobně z evangelií, nebo z tzv. „prorockých spisů“. Z těchto poznámek nemůžeme s jistotou odvodit ani počet, ani skladbu čtení. Svědectví následujícího století už jasněji hovoří o třech čteních, z nichž první dvě byla ze Starého zákona, pravděpodobně po vzoru synagogy, vrcholem pak bylo čtení z evangelií. V neděli však místo druhého čtení ze Starého zákona zaujalo speciální čtení – epištola, totiž čtení z apoštolských listů.

Už v 6. století máme však doklady o tom, že v Římské liturgii se četla pouze

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Vira

dvě čtení, i když nevíme přesně, proč se tak stalo.

Co se konkrétně četlo, nebylo ještě ničím určeno. Svatý Justin píše, že se četlo, „nakolik dovoloval čas“, tedy nakolik to biskup pokládal za dobré. Četlo se bez vynechávek, tam, kde se předchozí den přestalo, tam se potom pokračovalo. Jistě však už velmi brzy byla určena speciální čtení pro zvláštní příležitosti, aby svým obsahem odpovídala svátku, který se zrovna slavil (Vánoce, Velikonoce, Zjevení Páně a podobně). Toto kontinuální čtení biblických textů však záhy vystřídal systém takzvaného čtení na pokračování. Z jednotlivých knih byly vybírány úseky a ty se spojovaly do plynulého pořadí.

Zanedlouho však toto čtení na pokračování nahradil systém tzv. perikop. Pro neděle byly určeny speciální texty, bez ohledu na to, jestli na sebe navazovaly. Výběr zpočátku závisel na papežovi, nebo biskupovi, který před bohoslužbou určil, co se má předčítat. Tak postupně vznikl systém perikop, který se v římské liturgii ustálil mezi rokem 450 (papež Lev Veliký) a 600 (papež Řehoř Veliký). Nejstarší seznam perikop pochází asi ze 6. století a zachoval se v rukopise z 8. století, který je uložen ve Würzburgu. Není však pravda, že by autorem uspořádání mešních lekcí byl svatý Jeroným.

Středověk neznal nějaký naprosto pevný systém perikop, jednotlivé středověké misály se mezi sebou v leccems liší. Definitivní normu přinesl až misál sv. papeže Pia V., vydaný roku 1570 pro celou latinskou církev.

Nynější uspořádání biblických textů

Pokud pozorně posloucháme biblická čtení, která se dnes čtou při mši svaté, zjistíme, že jejich uspořádání obsahuje ozvěny všech dobrých snah, jak je můžeme v dějinách pozorovat. Najdeme jak čtení na pokračování, tak i perikopový systém. Pro onen bohatší stůl Božího slova se o všedních dnech liturgického mezidobí střídají vždy po roce dva cykly prvních čtení. Obsahují jak úryvky ze Starého zákona, tak z apoštolských listů a jiných neevangelních knih Nového zákona. Tato čtení se čtou většinou na pokračování. Po nich se, opět na pokračování, čtou úryvky z evangelií. Tyto evangelní úryvky tvoří však pouze jeden cyklus, takže se vždy po roce opakují.

Všední dny doby adventní, vánoční, postní a velikonoční mají jen jeden cyklus prvních čtení a evangelií. Jistě pochopíme proč. Zatímco během mezidobí je souvislost mezi prvním čtením a evangeliem sice vítaná, nikoliv však nutná,

Foto: Roman Albrecht / Člověk a Víra

vyžaduje si charakter zvláštní liturgické doby, aby si obě čtení v nějakém ohledu odpovídala. Během těchto jednotlivých období liturgického roku se také nehledí na to, jestli se čte na pokračování, nebo ne. Hlavní je snaha provázet nás onou liturgickou dobou, případně její průběh vystupňovat, tak jak se například Adventem blížíme k Vánocům, nebo dobou postní k slavení Velikonoc.

Nedělní bohoslužba slova se vrátila k onomu původnímu trojčlennému uspořádání. Během roku je první čtení vždy ze Starého zákona, druhé čtení, epištola, je vzato z listů apoštolů a bohoslužba slova vrcholí evangeliem. Epištola a zpravidla také evangelium se čtou na pokračování. Pro liturgické mezidobí máme tři cykly čtení. V prvním cyklu slyšíme téměř celé Matoušovo evangelium, ve druhém Markovo a ve třetím Lukášovo, tedy evangelia synoptická. Jako předmluva k těmto evangeliím jsou pro první čtení každé neděle vybrány texty ze Starého zákona. U nich nezáleží na pořadí ani na kontinuitě, ale na tom, aby se svým obsahem k evangeliu nějak vztahovaly.

O nedělích doby adventní, vánoční, postní a velikonoční se čtou evangelia, která nějak vyjadřují myšlenku liturgické doby. K nim jsou na míru vybrány úryvky prvních dvou čtení. V době velikonoční je první čtení vzato ze Skutků apoštolů, aby nám připomnělo, jak se síla Ježíšova zmrtvýchvstání projevovala v prvotní církvi a jak by se měla projevit také v naší době. Druhé čtení této liturgické doby je ze Zjevení apoštola Jana. Ukazuje nám, jak bude Kristovo

zmrtvýchvstání na jeho církvi dovršeno.

Po prvním čtení se zpívá vhodný žalm. Ten má sloužit jako odpověď naší víry na právě přečtené čtení. Před evangeliem se zpívá mezizpěv. Uvozuje a od ostatních čtení odděluje nejdůležitější část bohoslužby slova. Bývá to, kromě doby postní, tzv. „alelujový zpěv“. Vyjadřuje naši radost ze slov samotného Pána. Bývá nahrazen slokou mešní písně, tak jak to bylo běžné především v našich zemích. V době postní, která svou vážností nedovoluje příliš jásotu, se nezpívá aleluja. Biblický verš, který uvozuje čtení evangelia, však zůstává.

Jak je to tedy s těmi souvislostmi

Vytvořit takto propojený systém jistě nebylo jednoduché. Odráží se v něm dvou tisíciletá snaha církve, aby Boží slovo bylo opravdu každodenním pokrmem věřících. Můžeme říci, že během tří let slyší křesťan předčítat v kostele, pokud je často na mši svaté, téměř celou bibli.

Ona souvislost mezi prvním čtením a evangeliem, především během nedělí liturgického mezidobí, všech dnů zvláštních dnů mezidobí může být dvojí. Může se jednat o předpověď a její vyplnění na Kristu. Nebo se může jednat o souvislost mezi určitým věroučným obsahem, jak nám ho Pán předkládá v evangeliu, a jeho mravoučným rozvedením v prvním čtení. Jednotlivé svátky Páně a Panny Marie obsahují čtení, jejichž souvislost je očividná.

To všechno nám připomíná, že v Božím záměru neexistují nespojitosti a že „všechno souvisí se vším“. Myslím si, že

jednou užaseme nad tím, že celé Boží dílo, tak jak je můžeme pozorovat v dějinách, není jen soubor od sebe různě vzdálených dějů, jejichž souvislost a vzájemný dopad nám často uniká, ale velmi jemná pavučina, která však má zároveň svůj jasný směr a vyvrcholení „v Kristu“. Bůh nezná nespojitost a pro něho nestojí nic jen samo o sobě. Když například dojde v dějinách vyvoleného národa k nějaké události, je to zároveň předpověď, předkrm toho, co se vyplní v Kristu. On je totiž Božím slovem, které se stalo člověkem a vstoupilo do našich dějin, aby jim dalo smysl, spojitost a vyvrcholení. Přesto, protože pořád ještě vidíme všechno jen „jako v zrcadle“, je třeba se vyvarovat všech násilných, šroubovaných souvislostí. Boží slovo musíme přijímat s pokorou a mít při tom na paměti, že je to Bůh, který promlouvá k člověku.

Biskup, kněz, nebo jáhen, který potom přečtené texty vykládá v homilii, je pouze služebníkem tohoto slova, i když mu Bůh dává pro tuto službu zvláštní milost. Potom také odpadne takové povrchní hodnocení, jako „vždyť je to pořád dokola“ nebo „to už jsem slyšel“. Bůh pro nás prostřednictvím církve strojí hostinu svého slova a on má také v zásobě nekonečně mnoho „chutných jídel“. Když se například čte při mši svaté úryvek z listu apoštola Pavla Korintánům, není to jen něco, co bylo napsáno před mnoha staletími, ale živé slovo, které se nás má dotknout a něco v nás způsobit právě teď. A co teprve evangelium, které je vždy setkáním s živým Kristem. Sám Bůh při tom uvádí do souvislosti naši konkrétní životní zkušenost s právě předčítaným textem. Stačí jen pozorně poslouchat.

*P. Karel Kočí
převzato z časopisu
Amen 2/1998*

*P. Mgr. Karel Kočí
farář Římskokatolické farnosti u kostela
Neposkvrněného početí Panny Marie
Praha–Strašnice*

I MY DEJME BOHU, CO JE JEHO

18. října – 29. neděle v mezidobí, Evangelium – Mt 22,15–21

Masaccio: Peníz daně (1427)

Jeroným

Za císaře Augusta, když byla Judea podrobena Římu, se konal soupis po celém světě a zavedla se daň, která, jak se později ukázalo, finančně podporovala armádu. Mezi lidmi to zvedlo vlnu nevole, někteří však říkali, že je třeba platit daně pro zajištění bezpečnosti a pokoje, protože Římané jako jediní pro všechny armádu vydržovali. Farizeové, kteří sami sebe chválili za spravedlnost, naopak tvrdili, že Boží lid, který platil desátky, obětoval prvotiny a plnil další věci předepsané v Zákoně, se nemá podřizovat lidským zákonům. Císař Augustus poslal Židům vládnout krále Heroda, který měl na starosti právě daně a sloužil Římu. Farizeové tedy posílají své učedníky spolu s herodovci, tedy Herodovými vojáky, anebo také s těmi, kterými farizeové pohrdali, protože platili daně Římanům a nebyli oddáni uctívání Boha.

První ctností odpovídajícího je tedy poznat smýšlení těch, kteří se ptají, a nenazývat je učedníky, ale pokušiteli. Pokrytcem je nazýván ten, kdo jedno je a druhé předstírá.

Jan Zlatoústý

A proto posílají své učedníky spolu s He-

rodovými vojáky, aby ho pokárali, ať už odpoví cokoliv. Očekávali, že řekne něco proti herodovcům. Báli se ho ale zadržet sami, a to pro zástupy, které kolem něj byly, proto ho chtěli do nebezpečí uvrhnout, že ohrožuje veřejné daně. Věděli totiž, že někteří, kteří zamýšleli vzpouru v této věci, byli zabiti, a tak chtěli, aby se i on těmito řečmi dostal do takového podezření.

Neodpověděl pochlebovačně ve shodě s jejich mírumilovnými řečmi, ale řekl příkrá slova ve shodě s jejich krutým svědomím. Bůh odpovídá na vůli, záměr, nikoli na slova.

Hilarius

I my máme dát Bohu, co je jeho, tedy tělo, duši a vůli. Císařův peníz je ze zlata, do kterého je vtisknut jeho obraz. Boží mincí je člověk, do kterého je vtačen Boží obraz. Svůj majetek proto dejte císaři a pro Boha si uchovejte nevinné svědomí.

Origenes

Spasitelův příklad na tomto místě nás učí, že nemáme pod záminkou zbožnosti zachovávat to, co říkají mnozí, a proto je to populární, ale to, co je správné podle pořádku rozumu. Toto místo můžeme chá-

pat také v morálním smyslu, že musíme něco dát tělu, jakoby daň císaři, tedy ty nevyhnutelné věci, a vše, co prospívá duši, tedy prostředky, které vedou k ctnosti, máme obětovat Bohu. Potom ti, kteří vyučují Boží zákon nad rozumnou mez a kážou nijak se nestarat o věci tělesné, jsou farizeové, kteří zakazovali platit daně císaři a zabraňují se ženit a jíst pokrmy, které Bůh stvořil, a ti, kteří volají po nadměrném naslouchání tělu, jsou herodovci. A náš Spasitel nechce ani tu cestu, na které se naše ctnosti nezrají, protože nadměrně sloužíme tělu, ale ani tu, kdy zanedbáváme tělo, abychom přimknuli více k ctnosti. Anebo se císařem nazývá kníže tohoto světa, tedy ďábel: protože nemůžeme dát Bohu, co je Boží, pokud nejprve nedáme knížeti to, co je jeho; tedy pokud se nezbovíme veškeré zloby. A z tohoto místa se máme naučit i to, že vůči pokušitelům nemáme zcela mlčet a ani hned odpovídat, ale opatrně a s rozvahou, abychom zmáždili úsilí těch, kteří se nás snaží nacytat, a také máme nenapadnutelným způsobem vyučovat nauku, která může spasit ty, co spasení být chtějí.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

POSVÁTNÉ TAJEMSTVÍ JEDNOTY CÍRKVE

„Věřím v jednu, svatou, všeobecnou a apoštolskou církev.“ Tak to slavnostně vyznáváme o každé neděli a slavnosti. Tato slova vyznání víry nám ukazují na čtyři podstatné vlastnosti, které jsou Kristovým darem jeho církvi, totiž na jednotu, svatost, všeobecnost neboli katolicitu a apoštolskost. Jsou to vlastnosti navzájem nerozdílně spojené, které nejsou pro církev nějakým dodatečným přídatkem, nýbrž něčím, co vyvěrá z jejího samotného srdce a co ji nejvlastněji utváří. Všimněme si důkladněji první z nich – jednoty.

Církev je jedna

Nejvyšším vzorem a nejhlubším zdrojem jednoty církve je jednota božských osob – Otce, Syna a Ducha svatého – v tajemství Nejsvětější Trojice. Církev je dále jedna, protože má jednoho zakladatele, Pána Ježíše Krista, vtěleného Syna Božího: on po své smrti na kříži a po svém oslavení sesílá Ducha svatého a skrze něho buduje svou jedinou církev.

Na církvi je pozoruhodné, že je zároveň viditelným shromážděním a duchovním společenstvím. Toto spojení vnější a vnitřní stránky církve se projevuje i v případě její jednoty. Vidíme totiž, že k působení jednoty církve se sbíhají a ji „koncelebrují“ dva činitelé: Duch svatý, který sídlí ve věřících a spojuje je s Kristem i mezi sebou navzájem jako činitel vnitřní, a dále církevní hierarchie, tedy papež a biskupové, jako činitel vnější. Vidíme také, že svazky, které sjednocují církev, jsou nejenom vnitřní, čili pouta víry, naděje a lásky, ale také vnější, totiž vyznávání jediné víry (*unitas fidei* – jednota víry), společné slavení bohoslužby, především svátostí (*unitas sacramentorum* – jednota svátostí) a jednotná pastýřská péče (*unitas regiminis* – jednota řízení).

Jak jsme si už říkali, jednota je velikým darem Krista jeho církvi a Pán ji také působením Ducha svatého neustále chrání: je proto něčím, co církev nemůže nikdy ztratit a co nemohou zničit ani

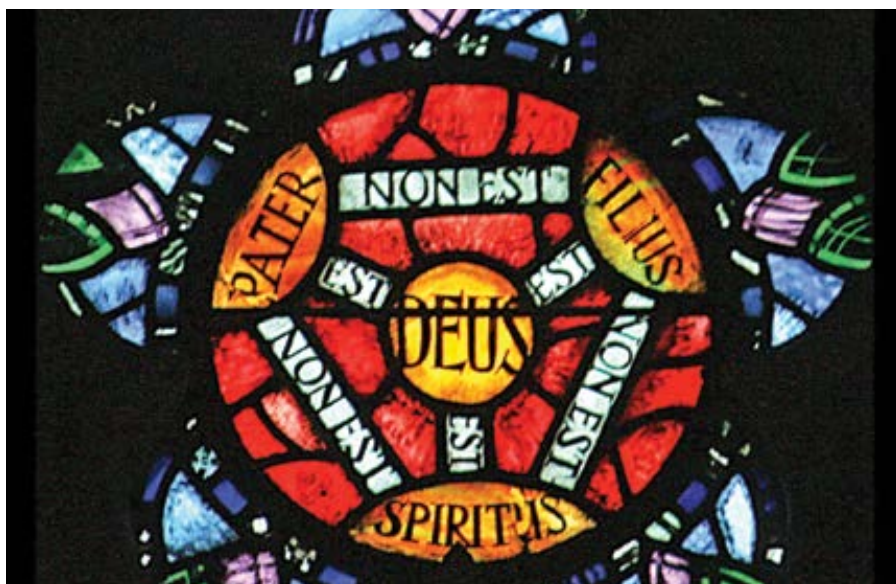

Foto: Lawrence OP / flickr

slabosti, hříchy a někdy i zrady některých jejích synů a dcer. I zde platí Kristova slova: „...pekelné mocnosti ji nepřemohou“ (Mt 16, 18). Na druhé straně jednota není pro církev pouze něco daného, statického; je to něco, co se ona snaží stále lépe zviditelňovat, tedy něco dynamického: církev je tedy jedna, ale zároveň o jednotu usiluje. To je velmi důležité pro to, co bude následovat.

„Církev mimo církev“

Ukázali jsme si, že Kristova církev je jedna, že se uskutečňuje v církvi katolické a že tato církev je nutná ke spáse. Když se však rozhlédneme kolem sebe, zjistíme, že vedle katolické církve jsou mnohá křesťanská společenství, která o sobě prohlašují, že jsou Kristovou církvi: jsou to především pravoslavní, kteří se oddělili v XI. století tzv. východním rozkolem, a protestanté odštěpení v XVI. století tzv. západním rozkolem. K těmto i jiným oddělením celých křesťanských společenství od plného společenství katolické církve nedošlo bez hříchu lidí, a to často na obou stranách.

Z toho, co jsme si říkali, plyne tudíž, že tato odštěpená křesťanská společenství

nejsou vůbec Kristovou církvi a že jejich členové mají uzavřenu cestu ke spáse? Při hledání správné odpovědi na tuto otázku je potřeba si uvědomit, že tato společenství, když se oddělila od katolické církve, si odnesla s sebou část jejího duchovního bohatství. Tak se i mimo viditelné hranice církve nachází „mnoho prvků posvěcení a pravdy“ (*Lumen gentium* 8): „psané Boží slovo, život milosti, víra, naděje a láska i jiné vnitřní dary Ducha svatého a viditelné prvky.“ (*Unitas redintegratio* 3) Jsou to prvky, které nemají pouze křesťanský, ale vysloveně církevní charakter: jak říkají výstižná obrazná slova papeže Pia XI., „části uvolněné ze zlatonosné skály jsou také zlatonosné“. Slova „církev mimo církev“, kterými jsme nadepsali tuto část našich úvah, nejsou tedy nesmyslem, nýbrž vyjadřují, že i mimo viditelné hranice církve se nacházejí její určité prvky.

Tyto prvky církve (*elementa Ecclesiae*) v nekatolických křesťanských společenstvích působí, že tato společenství jsou v jistém, i když nedokonalém spo-

Dokončení na str. 15

ČLOVĚK JAKO BŮH: PEKLO NA ZEMI

Na obzoru se rýsuje nová totalita. Zatím sice její přesná podoba není jasná, ale v obrysech je již viditelná. Přibližuje se jakoby z dálky, projevuje se postupně a takřka nenápadně – nepředstavuje se totiž jako totalita, ale naopak, snaží se ukázat v tom nejlepším světle, přetváří se, pravé záměry tají. Koneckonců se každá ideologie, včetně té nejzvrhlejší, ráda skrývá pod závojem dobrých snah a ušlechtilých cílů, aby oklamala lidi a získala moc. Až poté odhalí to, co je uvnitř.

Donedávna se pokládalo za vysoce pravděpodobné, že dominantním znakem nové totality bude zneužívání agendy lidských práv, avšak s nástupem takzvané koronakrizy se dere do popředí jiný aspekt – agenda ochrany zdraví, zaštiťovaná „vědeckostí“ a „odborností“. Boj s virem se stává bojem se vším „hnusem“, s domnělým tmářstvím a zaostalostí, vnímá se jako boj za pokrok. Nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že současný „boj proti pandemií“ nese určité znaky eugeniky (chceme zdravou populaci, chceme vakcíny a léky, které nám zajistí dlouhověkost, chceme zvítězit nad každou nemocí).

K čemu tyto tendence povedou? Kardinál Robert Sarah varuje před nástupem posthumanismu. Posthumanisté pracují na vylepšení člověka podle vlastních představ. Jsou sebevědomí, věří v rychlý rozvoj genetiky a biotechnologií. Genetické manipulace mají stvořit nového člověka, jehož život bude prodlužovaný například implantováním inteligentních protéz. Avšak posthumanismus jde ještě dál, žije v sobě šílený plán urychlení evoluce a „podporuje genetický výzkum, který by měl v blízké budoucnosti umožnit vznik hybridu člověk – stroj.“ (Robert Sarah). Dokonce v některých hlavách vzplanuly plány na dosažení nesmrtelnosti – individuální lidské vědomí má být zkopírováno do umělého mozku robota a tím i po smrti těla jedinec dál bude „žít“. Kardinál Sarah na margo těchto vizí dodává: „Věčnost se v postmo-

Foto: Jordan_Singh / Pixabay

Ideologové slibují vítězství nad pandemií, ale podmiňují to přijetím přísných opatření, vyžadují poslušnost obyvatel a podřízenost uniformitě – symbolem této jsou roušky, které spolehlivě před virem nechrání, ovšem berou identitu.

derním světě stává komerční záležitostí. V nejlepším ze světů nebude místo pro milosrdnou lásku k bližnímu, protože všichni budou silní a nesmrtelní. To bude peklo na zemi.“

Lidé stále znovu upadají do pokusů nahradit Boha člověko-bohem (*homo deus*). Chtějí být svrchovanými vládci světa, chtějí být jako Bůh, i když za pomoci počítačů nebo robotů. Pokusění je velké a mohutné jsou i lidské schopnosti – tvořivé i ničivé. „Jsme nezodpovědní, nezodpovědnější než kdykoli v dějinách. Nazvali jsme se bohy, kterým vládnou pouze přírodní zákony, a nemusíme se nikomu zodpovídat za své činy – ...“ (Lenka Mihová v recenzi Haraniho knihy *Homo deus*). V tomto světle vyznívají

zcela jinak prohlášení politiků o ochraně veřejného zdraví za každou cenu; stejně i tvrdé restriktce proti šíření pandemie jsou nejednou na hraně zákonnosti a přiměřenosti, vzhledem k reálné závažnosti „problému s koronou“.

Zneužití krize

I na krizi se dá vydělat, stejně jako na válce. Zajistě se to nepovede každému. Kalné vody vyhovují podvodníkům a falešným vůdcům. A krize se může stát prostředkem k získání a udržení moci. Upozorňuje na to, krom jiných, Vincent Šabík: „Fenomén krize se stal nástrojem moci stále sofistikovanějšího politického a ekonomického rozhodování, které fakticky marginalizuje občany, ukracuje

jejich možnosti.“ Nesmí nás splést, že současná politika je vulgární a primitivní. I tak dokáže manipulovat vědomím lidí využívajíc dosud nevídanou sílu informační techniky a masmedií. Krize jsou někdy vědomě a cíleně vyvolané. Jak jsme již naznačili, v kalné atmosféře nejistoty a strachu se lidé dají lehce oklamat a ovládnout.

Nechceme vzbuzovat dojem, že nový koronavirus neexistuje. Nikdo rozumný nepopírá jeho reálnou přítomnost ve světě ani jeho škodlivost. Jde o to, abychom si uvědomili rizika, vyplývající ze zveličování tohoto problému, abychom si uvědomili, že organizmus společnosti potřebuje vyvážené zodpovědné řízení, které dbá na zájmy celku; kormidlo se nesmí svěřit do rukou malé skupiny aktivistů. Stát by měli vést státníci, ne například epidemiologové. Řízení celé lidské společnosti není radno přenechat úzce zaměřeným odborníkům, kteří – jak to svého času vyjádřil F. X. Šalda – sice vědí, ale nevidí; chybí jim celostní vhled, protože jsou v zajetí své specializace a podléhají modloslužbě faktičnosti: „Vědecké barbarství není bohužel jen slovo; vědecké barbarství je nejstrašnější skutečností, před kterou stojíme a která nám denně ohrožuje a otravuje zdroje života.“

Hysterie jménem Covid-19

S pozoruhodnou úvahou na toto téma přišel katolický kněz, jezuita Milan Glaser, vedoucí české sekce Vatikánského rozhlasu. Píše o hysterii, zorganizované okolo koronaviru, která je téměř nepochopitelná a která – jak se zdá – přechází do stadia normalizace (podobně jako byla v bývalém Česko-Slovensku po roce 1968 „znormalizovaná“ okupace státu cizími vojsky). Skutečně media na celém světě nepřestávají vydávat zprávy o stále dalších nakažených a přitom neřeknou, že většina z nich má jen mírné nebo žádné příznaky nemoci. Svým nepřetržitým a celoplošným působením vyvolávají dojem jakési vševědoucí jsoucnosti, působí jako nezpochybnitelná autorita, a to navzdory tomu nebo právě proto, že se nedovolávají pravdy.“ Poměry ve společnosti se změnily ze dne na den, konstatuje Milan Glaser: „Zdravotní stav každého člověka byl zestátněný v po-

Foto: fernandozhimaicela / Pixabay

Posthumanisté pracují na vylepšení člověka podle vlastních představ. Jsou sebevědomí, věří v rychlý rozvoj genetiky a biotechnologií. Genetické manipulace mají stvořit nového člověka, jehož život bude prodlužovaný například implantováním inteligentních protéz.

době přemrštěných opatření, která dusí mezilidské vztahy i lidské svědomí, takže přestává být jasné, zda je nebezpečný vir nebo sám lidský rod. Ideologové boje s koronou slibují vítězství nad pandemií, ale podmiňují to přijetím přísných opatření, vyžadují poslušnost obyvatel a podřízenost uniformitě – symbolem této jsou roušky, které spolehlivě před virem nechrání, ovšem berou lidem identitu. Dochází k ničení soudnosti a zdravého rozumu, k dezinterpretaci objektivních skutečností, jsou zneužívány lidské city a emoce, včetně přirozeného strachu ze smrti. Důkazy se zaměňují s předpoklady a spekulacemi. Milan Glaser poznamenává: „Nejrozšířenější chybou úsudku, mediálně předkládanou konzumentovi je tzv. *petitio principii*, čili předstíraný důkaz, který je ve skutečnosti jen obalným předpokladem.“ A dodává, že je to princip každého balamutění. V tomto konkrétním případě se nám předstírá strašné ohrožení lidstva novým druhem viru jako fakt.

Opatření v souvislosti s nemocí Covid-19 byla (a z části ještě jsou) ve více státech značně restriktivní, výrazně ome-

zující hospodářský, kulturní, náboženský, dokonce i rodinný život milionů lidí. Je proto zarážející, že se setkala s minimálním odporem. Bohužel dnešní svět, v některých směrech až příliš kritický a podezíravý, nekriticky přijímá vědecky a odborně se tvářící řešení a nezdravě podléhá deformačnímu, antikulturnímu vlivu informačních technologií. Budoucnost samozřejmě neznáme, ale už v jejích náznacích můžeme rozeznat hrozbu nové totality se znaky scientokracie a posthumanismu.

Ján Maršálek

priestornet.com

Přeložila Sylva Bernardová

Ján Maršálek
básník, publicista, blogger, autor projektu
PriestorNet

NEJVYŠŠÍ SOUD USA: CO BYCHOM MĚLI VĚDĚT O AMY CONEY BARRETTOVÉ

Amy Coney Barrettová je moje sousedka a přítelkyně. Tato skutečnost, spolu s tím, že vůbec nevidím do její vědecké a soudcovské práce, znamená, že nemohu hodnotit, jak bude rozhodovat ve funkci soudkyně Nejvyššího soudu USA, pokud Senát její jmenování schválí. Pokud by jmenování Amy Coney Barrettové bylo schváleno, byla by po desetiletích první soudkyně, která svůj vysokoškolský titul nezískala na Harvardu, Yale, Columbii ani Stanfordu. Bude první soudkyně, která získala diplom na katolické univerzitě.

Avšak to, jak bude rozhodovat, neví ani nikdo jiný – dost možná ani sama soudkyně Barrettová. Faktem je, že ani její nejbližší přátelé a experti s nejasněnějšími znalostmi jejích právnických a soudcovských spisů nemají zvláštní vhled do toho, jak bude nakonec postupovat v některých značně sporných případech, které se před Nejvyšší soud v příštích letech pravděpodobně dostanou. V nadcházejících dnech a týdnech budeme vystaveni protichůdným informacím o soudcovské filozofii soudkyně Barrettové, předkládaným se sebejistým přesvědčením o tom, jak bude vzhledem ke svým předchozím spisům a rozhodnutím rozhodovat. Osobně jsem vůči těmto předpovědím značně skeptický.

Naopak s jistotou víme, že soudci jmenování republikány, aby prosazovali zdrženlivé konzervativní právní myšlení nebo dokonce usilovali o určité vytoužené konzervativní výsledky, jako například o zneplatnění rozhodnutí v kauze Roeová versus Wade, v kritických okamžicích často ostudně přeběhli na druhou stranu. Soudce Anthony Kennedy – jmenovaný Ronaldem Reaganem – důsledně poskytoval pátý hlas na podporu Roeové a stal se předním architektem při tvorbě režimu práv homosexuálů. Soudce David Souter (jmenovaný Georgem H. W. Bushem) se prostě stal spolehlivým hlasem liberálů. Soudce John Roberts, jmenovaný Georgem W. Bushem, změnil postoj a připojil se k většině, která požadovala zrušení

omezení interrupcí v Louisianě. A soudce Neil Gorsuch, jmenovaný Donaldem Trumpem jako skalní konzervativní soudce, nejenže hlasoval (spolu s Robertsem) stejně jako liberální blok pro to, aby se VII. hlava Občanského zákoníku o ochraně před diskriminací na základě pohlaví začala vztahovat i na sexuální orientaci a genderovou identitu, ale navíc v této věci sepsal většinový názor. Jak je vidět na uvedené tabulce, soudci bez ohledu na to, kde začínají, obecně vykazují sklon stávat se postupem času liberálnějšími.

Liberální soudci naproti tomu v takových případech málokdy kolísají ve své podpoře liberálních výsledků. To může mít nejrůznější důvody, ale pravděpodobným vysvětlením je, že liberální soudci se od začátku řídí základním liberalismem, který dominuje v americké elitní vládnoucí třídě. Jak tvrdí Adrian Vermeule, tito jinak konzervativní soudci se řídí „nepřísanou ústavou“, ústavou našeho převážně liberálního uspořádání, které si cení nezávislosti jednotlivce, ekonomické deregulace, sexuálního expresivismu a prostupnosti státních hranic. To jsou základní hodnoty „aristokratických liberálů“, elitně vzdělaných městských profesionálů, kteří ovládají naše vzdělávací, mediální, zábavní, byrokratické a kulturní instituce. Vermeule poukazuje na to, že v soudních rozhodnutích, kde jsou tyto hodnoty napadeny, ti nejméně konzervativní soudci „přepnou“, aby tuto „nepřísanou ústavu“ uchránili. V podstatě prosazují hlubší „nepřísanou ústavu“ i tehdy, když samotná psaná ústava taková rozhodnutí nevyžaduje nebo ani nepodporuje.

Z tohoto důvodu by nám lépe posloužilo zjistit si něco o vztahu soudkyně Barrettové k této třídě „aristokratických liberálů“. Určitá fakta z jejího životopisu se jeví jako zvláště význačná. Za prvé to, že Amy Coney vyrostla v Louisianě, v jednom z nejosobitějších států Unie. Jižní část Louisiany, kde vyrůstala, je nejvíce (možná i výhradně) katolická část „Kristem sužovaného jihu“. Být Jižanem

Foto: Rachel Malehorn, smugmug.com, CC BY 3.0

v Americe znamená být v napětí s převládající americkou kulturou – jak na to už dávno poukazovali spisovatelé jako „agrárníci“ (autoři literárního manifestu z r. 1930) a Wendell Berry. U katolického Jižana se toto napětí ještě násobí. Není náhoda, že jižní Louisiana byla rodištěm význačných amerických katolických romanopisců, kteří jedinečným způsobem zobrazovali „vykolejenost člověka v moderní době“. Percyho skvělý román *Věčný divák* silně čerpá ze zkušeností člověka, který prožívá a zároveň pozoruje svůj vlastní život. Sběrka jeho esejů byla příhodně nazvána *Signposts in a Strange Land* (Ukazatele v cizí zemi).

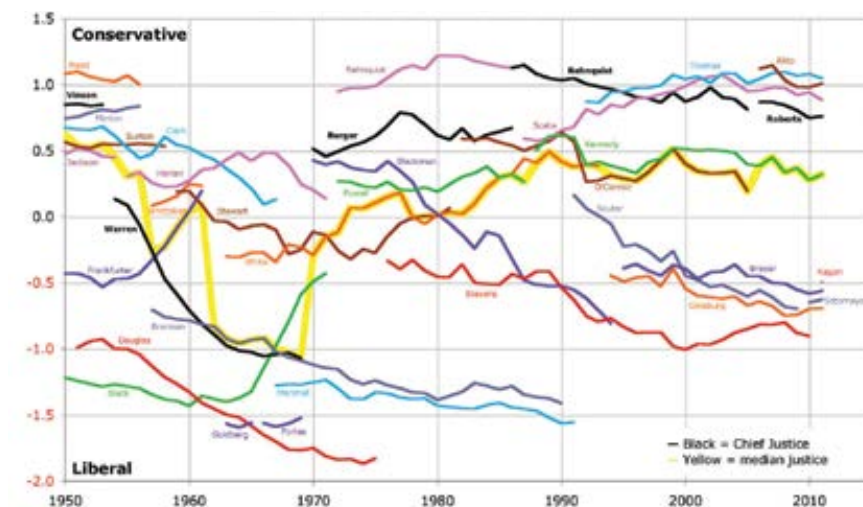
Louisiana je jedinečná ještě v dalším ohledu – ne bez souvislosti s jejím historickým katolicismem –, a sice tím, že je státem s nejvyšším procentem rozených občanů, kteří tam tvoří plně tři čtvrtiny obyvatel. Článek popisující tyto údaje ukazuje, jak silně se tento stát vzpírá dominantním americkým předpokladům o tom, jak bychom měli pohlížet na místo a původ, kdy se „mobilita“ staví do kontrastu se setrváním na jednom

místě. Naše nepsaná ústava pokládá mobilitu za normu a základní nastavení, za podmínku, kterou oproti těm, kdo „trčí na místě“, splňují ti, kteří se snaží být úspěšnější, svobodní a nezávislí. Louisianaňané jsou výrazně zakořenění (to je pozitivnější vyjádření, než že „trčí na místě“) a zároveň, z téhož důvodu, do Ameriky „nezapadající“, oddělení jako národ ve státě, který si uprostřed širší „cizí země“ cení věrnosti a setrvání na místě.

Amy Coney patřila k těm, kdo Louisianu opustili – byť její rodiče tam zůstali –, ale stalo se to tak, že šla studovat na Rhodes College, malou školu svobodných umění v Memphisu ve státě Tennessee. Rhodes College je vynikající škola, ale spíš oblastní než státní, a tak na rozdíl od Harvardu a Princetonu nebo třeba Amherst College či Williams College nebývá na předních místech na seznamu škol, kde by chtěli studovat nejambicióznější mladí Američané. Rhodes College tehdy byla a v některých ohledech dosud je tradiční škola svobodných umění. Vedla studenty k čerpání výhradně z přímých zdrojů informací a udržovala mnoho tradic, které sahaly až k jejímu vzniku.

Po promoci odešla Amy z Jihu na Středozápad na právnickou fakultu University of Notre Dame. Tato právnická fakulta se svým učitelským sborem, oddaným katolickému poslání univerzity, zaujímá mezi vysoce uznávanými školami téhož zaměření jedinečné postavení. Je místem, kde jsou věřící studenti všech denominací vedeni nejen k tomu, aby ve vstřícném prostředí svobodně praktikovali svou víru, ale také, aby se věnovali právnickému studiu a praxi formování učení přirozeného práva a dlouhou tradicí, v níž „víra usiluje o pochopení“. Nakonec pak Amy „dorazila“ do Washingtonu – epicentra americké mocenské elity –, kdy bydlela a pracovala několik let. Když však po svatbě a založení rodiny, kterou je nyní tak proslulá, nastal čas usadit se, přestěhovali se s manželem do města South Bend v Indianě, kde Amy Coney Barrettová zahájila zářnou kariéru jako oblíbená a vynikající učitelka na právnické fakultě.

South Bend není jen typické město průmyslového srdce severovýchodu Spojených států, nýbrž nevyhnutelně také místem ve stínu hlavní budovy Univer-

Ideologické směřování soudců Nejvyššího soudu USA. Údaje shromáždil Michael A. Bailey, Georgetown University, červen 2012.

sity of Notre Dame. Univerzita a oblast v jejím bezprostředním okolí je někdy nazývána „katolický Disneyland“ a katolické rodiny si tu do značné míry připadají „jako doma“. Média zdůrazňují, jakou má Barrettová „velkou rodinu“, ale velký minivan plný sourozenců není v South Bendu ničím neobvyklým. Jen v naší čtvrti by člověk mohl ukázat na desítky rodin, kde vyrůstají nejméně čtyři sourozenci, a ulice i zadní uličky se po vyučování plní dětmi. Zatímco píšu tyto řádky, některé děti Barrettových spolu s kamarády z ostatních rodin pobíhají po okolí a vůbec nevnímají přítomnost tmavých SUV na každém rohu. Ve městě jako Washington by devítičlenná rodina vyčnívala, zatímco v South Bendu je prostě běžnou rodinou.

Pokud by jmenování Amy Coney Barrettové bylo schváleno, byla by po desetiletích první soudkyní, která svůj vysokoškolský titul nezískala na Harvardu, Yale, Columbiu ani Stanfordu. Byla by v současné době jedinou úřadující soudkyní, která nestudovala na právnické fakultě Harvardovy nebo Yaleovy univerzity. Místo toho bude formována především školami a prostředím „rudé Ameriky“. Bude první soudkyní, která získala diplom na katolické univerzitě. Téměř celý život strávila v „provinčních“ oblastech Ameriky, kde „aristokratický liberalismus“ nepředstavuje převládající módu. Spíše žila v místech (ať již se tam narodila, nebo je pak sama vyhledala), kde vládnu jiné hodnoty: rodina, domov, místo, tradice,

společnosti a paměť. Poté, co stráví příští desítky let ve Washingtonu, se možná také přizpůsobí převládajícímu étosu „aristokratického liberalismu“, ale je tu naděje, že celý její dosavadní životní příběh ji vůči němu učiní imunní, takže bude, vypůjčíme-li si příměr ze stejnojmenných děl, spíš „věčným divákem“ než Zeligem. Když přemýšlíme o pravděpodobném průběhu jejího působení v Nejvyšším soudu USA, tato fakta o soudkyni Amy Coney Barrettové patří k těm nejdůležitějším, která je dobré vzít v úvahu – a dle mého názoru také s radostí vyzdvihovat.

Nevím, jak bude Amy posuzovat případy, jež jí budou předloženy. To neví nikdo z nás. Jedno se však jeví jako víc než pravděpodobné: Amy Coney Barrettová nemá svou duši formovanou místy a lidmi ovládanými dominantním liberálním étosem dnešní doby. Měli bychom všichni s nadšením vítat kandidátku, jejíž duši formovali lidé a místa, kde je Amerika doma.

Patrick J. Deneen
firstthings.com

Přeložila Alena Švecová

Patrick J. Deneen
profesor ústavních studií a politické teorie
na University of Notre Dame

„SLUŽEBNICE“ CONEY BARRETTOVÁ A ČESKÁ MÉDIA

Chápu, že to muselo být lákavé. Vykreslit Trumpovu nominantku do Nejvyššího soudu, katoličku Amy Coney Barrettovou, jako někoho, kdo z USA udělá teokratickou diktaturu, kde budou ženy sexuálními otrokyněmi, tomu se těžko odolává. Neodolal tomu *idnes.cz*, neodolaly tomu *novinky.cz*. Neodolaly tomu *Seznamzpravy.cz*, které 24. 9. přímo v titulu říkají, že „Trump chce členku sekty“. Neodolal tomu *Deník N*, který 22. září napsal, že „Barrettová je členkou náboženského sdružení, jež inspirovalo Margaret Atwoodovou k napsání románu *Příběh služebnice*“. Je to samozřejmě nesmysl. Natolik do očí bijící nesmysl, že se člověk ptá, jak je vůbec možné, že tomu mohli uvěřit...

O co jde? Podle toho, co jsme si mohli přečíst, je Amy Coney Barrettová členkou katolické sekty *People of Praise* (Lidé chvály), která inspirovala spisovatelku Margaret Atwoodovou k sepsání dystopického románu *Příběh služebnice*, ve kterém se USA změnila v teokratickou totalitní diktaturu, ve které jsou ženy degradovány na bezprávné sexuální otrokyně. Pokud by soudkyně Coney Barrettová byla skutečně členkou takové sekty, bylo by to bezesporu nejen zajímavé, ale i na pováženou. Jenže je to tak? Není. A jak se to dá zjistit? Stačí málo.

Stačí použít Google

V první řadě použít selský rozum. A zamyslet se: je opravdu možné, aby žena, která má za sebou ukázkovou kariéru, ve které je na dosah nejvyšší možné mety, jaká mezi právníky existuje, opravdu patřila k sektě, kde jsou ženy bezprávné bytosti, redukovány na sexuální otrokyně? Od této jednoduché úvahy stačí přejít k neméně jednoduchému úkonu – použít Google. Během několika minut narazíte na několika důvěryhodných zpravodajských webech (od pravicového *American magazine* po liberální *Vox*) na solidní vysvětlení toho, jak k té záměně došlo. Atwoodová nikdy nezmiňovala křesťanskou charismatickou komunitu *People of*

Foto: The White House

Praise, již Coney Barrettová byla (nebo stále je) členkou, ale jako inspiraci použila sektu jménem *People of Hope* z New Jersey, o které se v 80. letech (kdy román psala) zmiňovala americká média v souvislosti se střety mezi členy sekty a běžnými věřícími i katolickou hierarchií. Ale ne, jednodušší je převzít z jednoho zdroje (*Newsweek*) a pak už ignorovat, že i ten *Newsweek* to opravil.

Ukazuje to na jeden hlubší problém. Pro liberální redaktory je asi někdo konzervativní a křesťanský něčím jako osoba z Marsu – asi to nikdy neviděli a tak o tom mohou mít značně zkreslené představy. Jinak si nelze vysvětlit, že pouhý fakt, že někdo je katolička a proti potratům, způsobí úplné zatmění mozku. Fungovalo by to stejně, kdyby nějaké pravicové médium vypustilo do světa zprávu, že liberální soudkyně Ruth Ginsbergová si ve sklepě Nejvyššího soudu smažila děti ke večeři? Asi sotva, hned by se rozsvítila v mozku kontrolka. Nějak automaticky by každého napadlo, že to je hloupost. Ale spojení úspěšné soudkyně, oblíbené profesorky práva a obětavé matky, ženy, která by přitom mohla být vzorem všem feministkám

v oblasti sladění pracovního a profesního života, s naprosto děsivou vizí totalitní společnosti projde zjevně bez sebemenšího zaváhání. Kontrolka selhala...

Kdo jsou Lidé chvály?

Jak to bylo skutečně? Lidé chvály jsou součástí katolického charismatického hnutí, což je široký pojem a nevěřící veřejnosti jsou jeho nuance těžko vysvětlitelné. Jde v první řadě o hnutí, které se snaží o duchovní obnovu a k jeho příznivcům patřil třeba i kardinál Vlk, kterého jistě nikdo nepodezíral z plánování totalitní teokratické mužské nadvlády. Ostatně kritika charizmatiků přicházela v církevním prostředí obvykle spíše z konzervativních kruhů... Někteří charizmatičtí společníci skutečně mohou sklouznout k poněkud sektářskému vidění světa, mezi miliony a miliony charizmatiků po celém světě jde ale o naprostou menšinu. Je to i případ Lidí chvály? Kdo ví, třeba ano... Chce to ale trochu solidnější práci, než jen opsat jeden článek z *Newsweeku*.

To opravdu není možné kritizovat Coney Barrettovou, aniž by se člověk dopustil opakování naprostých výmyslů

TRADICE OTCŮ

Foto: The White House

(slušně vedenou kritiku z levicových pozic předvedl například Matěj Schneider ve *Finmagu*)? Nebo není možné uznat, že „panuje všeobecná shoda, že Amy Coney Barrett je naprostou hvězdou svého oboru...“ a jde o typ „profesně úspěšné ženy s uspořádaným rodinným zázemím,“ jak napsali v *Respektu*, kde jinak srdce redaktorů jistě nehoří pro konzervativní katolíky? Asi ne...

Deník N zasahuje...

A aby toho nebylo málo, přidal k tomu *Deník N* ještě takovou třešničku na dortu. Zmínil, že Coney Barrettová přednášela studentům na semináři křesťanské organizace ADF, která chce „kriminlizovat homosexualitu“. ADF je *Alliance Defending Freedom*, což je organizace, kterou shodou okolností znám. Věnuje se na celém světě obhajobě náboženské svobody, což dnes znamená i účast v kulturních válkách a angažuje se v mnoha soudních řízeních. Například si tato „nenávislná organizace“ (dle slov demokratického senátora Frankena) dovoluje zastupovat středoškolské studentky Selinu Soule, Alannu Smith a Chelsea Mitchell, které se věnují atletice a v soutěži je porázejí mužští soupeři, kteří se považují za ženy, ačkoliv jsou to biologičtí muži. Toto porušování ženských práv se může dít jen na základě pravidel *Connecticut Inter-*

scholastic Athletic Conference. Ta ustoupila nátlaku transgender lobby úpravou svých pravidel, které jsou dle Trumpovy administrativy v rozporu se zákonem označovaným jako *Title IX*.

Místo toho, aby byly studentky důsledně hájeny feministickými organizacemi, dočkaly se podpory pouze od této „nenávislné organizace“, která hájí náboženskou svobodu, rodinu a manželství a život od početí až do přirozeného konce. I kvůli svému zaměření se ADF angažuje v případech ochrany těch, které LGBT+ aktivistické skupiny systematicky pronásledují za to, že považují za manželství pouze svazek muže a ženy. I proto zastupují cukráře Jacka Philipse, jehož podnikání je soustavným předmětem žalob ze strany LGBT+ aktivistů, protože odmítl vyrobit dort na oslavu uzavření homosexuálního sňatku. Ano, ADF se aktivně zapojovala v řízení před Nejvyšším soudem USA o redefinici manželství soudní cestou v případě *Obergefell vs. Hodges*. A to má být ta kriminalizace homosexuality?

Celá dezinformace vznikla z grilování Amy Coney Barrettové demokratickým senátorem Frankenem. Ten upozornil, že Amy Coney Barrettová dvakrát vystoupila v rámci vzdělávacího programu *Blackstone Legal Fellowship* určeného studentům práv organizovaného ADF. Přednášky se týkaly ústavního práva a Amy

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258) Caput XVIII. Schismaticorum poenae in Veteri Testamento

Tak byli ihned za svou opovržlivost potrestáni Koře i Dathan i Abiron, kteří se pokusili osobití si obětní práva proti Mojžíšovi a Aronovi. (Nu 16, 27) Země se rozpukla, do hloubky se roztrhla, a propast pohltila stojící zaživa i samého odpadlíka. A hněv rozhorleného Boha nerozdrtil pouze původce, nýbrž i ostatních účastníků a spojenců v tomto šílenství, kteří se spřáhli zároveň s nimi k té opovržlivosti, zničil blesk z rukou Božích, urychliv tak pomstu, napomínaje a ukazuje tím, že se děje proti Bohu, cokoliv nešlechterní se pokusili učiniti lidskou zvlí proti ustanovením Božím.

Tak byl i král Oseáš hněvem Božím znetvořen a všestranným malomocenstvím na čele poskrvněn, když nesl kadidlo a proti vůli Boží si osoboval právo na oběť, třeba se mu odporoval kněz Azarias, a on neposlechl a nechtěl ustoupit. Byl na té části označen za urážku Boha, na které jsou označováni ti, kteří jsou hodni Pána.

A synové Aronovi, kteří položili na oltář cizí oheň, který Pán nenařídil, byli ihned zahlazeni před tváří Boha – mstitele.

Barrettová za ně obdržela po 100 USD.

Takže na závěr jeden dotaz pro *Deník N*: Jak jste zjistili, že ADF podporuje kriminalizaci homosexuality?

Matyáš Zrno
Konzervativní noviny

Mgr. Matyáš Zrno
novinář a publicista

AUTORITY V OFSAJDU

Myslím, že nemusíme chodit příliš okolo, abychom při pohledu na domácí (tu zejména!) i světovou politickou scénu mohli konstatovat velmi neutěšený stav. Kdo ji sleduje, zná tu nevolnost, kterou zprávy z ní vyvolávají, kdo ji komentuje, nezřídká skončí u diagnózy: krize autority, nedostatek dobrých vůdčích osobností. Ale zřídkakdo se věnuje příčinám této diagnózy, osměluje se proto k pokusu o jejich pojmenování.

Vlastně je ta příčina jen jedna: ztráta víry v Boha. Šířeji řečeno také: téměř úplné utlumení náboženského rozměru člověka, popření smyslu pro posvátno. Tento strohý závěr zajisté snese podrobnější vysvětlení.

Člověk obdařený vírou v Boha *očima víry* vidí posvátný prostor, který nemá být pošlapán či zneuctěn, který je pro člověka nedotknutelný a který člověka limituje, omezuje, činí menším než Bůh. Pro skutečně věřícího člověka je však toto omezení spíše útěchou a zdrojem pocitu neotřesitelného bezpečí, po kterém každý přirozeně touží – to vše za předpokladu, že tento věřící má k Bohu vybudován osobní vztah založený na plné synovské důvěře. Je to úžasné a úlevné – nejsem na všechno sám; vždy je tu někdo, kdo mě dokáže vyvést i z pro mě neřešitelné bryndy; mohu se zdokonalovat („napodobovat Dokonalého“), ale nemusím být dokonalý. Posvátný prostor může mít vícero vyjádření – zakázaný strom v ráji, svatá půda sinajská, kde se zouvají opánky, prostý bílý kruh v Krista proměněné hostie, místo, ze kterého zaznívá Boží slovo, ... –, nicméně podstatná zůstává sama jeho existence.

Pro nevěřícího člověka stejně tak platí: je tu posvátný prostor, toužím po bezpečí, potřebuji dokonalého zachránce. Chybí mu však osobní, důvěrný vztah k Bohu. A omezení posvátným prostorem jej místo útěchy irituje a pudí k dobytí. Nevěřící vidí *pouhýma očima* posvátný prostor jen jako bílé místo na mapě, vyzývající k podrobení a vztyčení vlastní korouhve – no protože v něm

Foto: Paweł Furman / Unsplash

nevidí Boha, resp. neuznává svrchovaný Boží nárok na něj.

Tím se dostáváme k problému autority. Každý člověk totiž potřebuje mít posvátný prostor obsazen a od toho, kdo (nebo co) jej obsazuje, očekává zabezpečení, dokonalost a spásu, stručně řečeno autoritu. Je-li posvátný prostor obsazen Bohem, je to tak správně, protože jen Bůh je s to zabezpečení, dokonalost a spásu v plné míře poskytnout, je jedinou autoritou hodnou posvátného prostoru; je-li obsazen kýmkoli (čímkoli) jiným, správně to není a autorita, která takto povstane, se ocitá mimo pravidla hry, v ofsajdu, nemá v posvátném prostoru co pohledávat.

Je asi nasnadě, jak to souvisí se situací, kterou kolem sebe pozorujeme. Posvátný prostor je doslova přecpán pokusníky o jeho zaplnění poté, co byl z důvodu ztráty víry v Boha „uprázdněn“, tedy zdánlivě uprázdněn. Tyto „autority v ofsajdu“ či „pokusníky o zaplnění posvátného prostoru“ můžeme označit za falešné mesiáše, neboť neprávem hovoří k lidu z místa ve skutečnosti náležejícího pouze Bohu, lid je maten tím, že z posvátného prostoru nezaznívá Boží slovo. A zmatený lid upadá do hlubší a hlubší ztráty víry... Kde hledat viníka? To mys-

lím tak snadné není, protože do posvátného prostoru se lidé dostávají jednak z vlastní iniciativy (sobeckých ambicí) – to jsou zřejmě skuteční falešní mesiášové –, a jednak jsou do něj vtahováni touhou lidu po jeho obsazenosti – ty bych označil jako poněkud nezaviněné falešné mesiáše. Mezi politiky a jinými špičkami společnosti najdeme ty i ty. Dále to také vysvětluje, proč se „autoritou v ofsajdu“ a falešným bůžkem může stát i věc, třeba nějaký technologický výdobytek, a v určitém ohledu dokonce planeta – protože ji do posvátného prostoru vtáhl lid. Společným jmenovatelem však zůstává nevíra v Boha. Věřící člověk, má-li navázán živý vztah s Bohem, totiž do posvátného prostoru nemá tendenci vstupovat a má odolnost proti tomu, aby byl do něj vtažen nebo aby do něj vtahoval jiného (dokonce kvůli tomu tu a tam musí trpět, protože touto svou vlastností „nepřístupně trčí z řady“). Proto je ve vedoucích rolích v Bohu převážně nevěřící společnosti tak málo slušných lidí, nedostatek dobrých vůdčích osobností – konkrétně vzato v míře, v jaké jsou tyto role ztotožňovány s posvátným prostorem.

Upřímně řečeno pro člověka v posvátném prostoru není o co stát – je totiž od něj očekáváno úplné zabezpečení,

dokonalost a spása pro všechny, a tu ze své podstaty poskytnout nemůže. Proto ti, kdo do posvátného prostoru vstoupí nebo jsou do něj vtaženi, v něm dlouho nevydrží a ze sebezáchovných důvodů jej opouštějí. Ti, co v něm setrvávají déle, jsou buď posedlí Zlým, nebo psychopati. A lid máje v posvátném prostoru takovou či makovou „autoritu v ofsajdu“, nemůže než být soustavně klamán, zrazován, zkrátka neuspokojován stran svých absolutních očekávání a potřeb – a tak vyhlíží nového kandidáta na obsazení posvátného prostoru. A protože byl lid zrazen, zhojit jej může jen ještě povedenější kousek než ten předtím... Zjednodušeně platí: udělám chybu a přiznám chybu = odcházím z posvátného prostoru; udělám chybu a lžu, zatluokám, balamutím, straším = setrvávám v posvátném prostoru. A tak ta otřesná procedura jde tak dlouho, než člověk objeví Boha. Řekl bych, že

fáze je značně pokročilá a náš národ je zralý na misi. Píšu to trochu britkým tónem, ale myslím to zcela vážně.

Někdo by v tomto bodě možná namítl, že zpochybňuji lidskou kompetenci ke správě stvoření a člověku upírám jakoukoli autoritu. Ujišťuji vás, že nikoli. Pouze se snažím vyjádřit, že lidská autorita má být vykonávána mimo posvátný prostor a s ohledem na něj. Zdravá lidská autorita či patřičná vůdčí osobnost totiž stojí v čele lidu před Bohem, je předákem (přední osobou), jedním z více, za dob monarchie bychom řekli „panovníkem z Boží vůle“, nese svěřený podíl na Boží autoritě – a je si takové participace náležitě vědoma, tudíž se od ní neočekává plná míra božství, chápe se a je chápána jako chybující člověk, což činí výkon autority snesitelným. V tomto případě jsou počty tyto: udělám chybu = může se to při výkonu mé role stát, velká chyba =

jsem vystřídán lepším, malá chyba = zůstávám a jde se dál. Naproti tomu člověk opanovávající posvátný prostor je jakýmsi „středákem“, středem a měřítkem všeho, nadčlověkem, pupkem světa – a to ani pro něj, ani pro okolí snesitelné není.

Cesta k uzdravení společnosti a vyjití z krize autority se tedy jeví být tato: průběžně usilovat o snížení míry ztotožnění vůdčích rolí ve společnosti s posvátným prostorem a hlavně obnovit víru v Boha.

Vojtěch Macek

*Ing. Vojtěch Macek
pracovník církevní správy*

Dokončení ze str. 7

lečenství (*communio*) s katolickou církví a mají také určitou spásonosnou sílu, kdy i přes jejich nedostatky „Duch Kristův se nezdráhá používat jich jako prostředků spásy“ (UR 3). Zde můžeme podotknout, že naši odloučení bratři a sestry mají sice jen část pokladů církve, ale že nás někdy zahanbují v tom, jak tuto část skvěle využívají.

Na základě toho, co jsme si právě vyložili, můžeme nyní odpovědět na naši otázku: Jediná Kristova církev se uskutečňuje v plnosti v katolické církvi a částečně i v jiných křesťanských společenstvích, jejichž členové mají tak jistým způsobem otevřenu cestu ke spáse.

Ekumenismus

Můžeme tedy říci, že vše je v pořádku? Už z toho, co bylo až doposud řečeno, je jasné, že tomu tak není. Nekatolická křesťanská společenství si sice uchovávají některé prvky posvěcení a pravdy, ale opravdu jen „některé“: chybí jim jejich plnost a dokonalost, které se nacházejí pouze v katolické církvi. Tyto prvky posvěcení a pravdy příslušejí ke Kristově

církvi a přímo volají po katolické jednotě (srov. LG 8). Nekatolická křesťanská společenství mají tak sice určité společenství s katolickou církví, ale toto společenství je zraněné.

Všechny tyto skutečnosti vybízejí ke snaze o to, aby ony prvky posvěcení a pravdy našly svůj pravý domov a všichni křesťané se mohli plně přivtělit ke katolické církvi a dojít v ní k plnosti prostředků spásy. Toto je hlavním cílem ekumenického úsilí církve, obráceného k nekatolickým křesťanům, které je jedním z rozměrů jejího poslání – vedle pastoračního působení, zaměřeného na vlastní členy církve a na prohloubení jejich života víry, a misijní činnosti ve vlastním slova smyslu, adresované nekřesťanům. Všemi těmito rozměry svého jediného poslání – ekumenickým, pastoračním a misijním – církev také různým způsobem stále lépe uskutečňuje svou jednotu.

Ekumenické úsilí církve není a nemá být lhostejné žádnému jejímu členovi, nýbrž každý k němu může a má přispívat svým podílem. Prostředky k dosažení cíle tohoto ekumenického úsilí jsou různé: vzájemné bratrské poznávání,

ekumenická výchova věřících a zvláště kněží, dialog mezi teology, setkávání křesťanů různých společenství, spolupráce mezi těmito křesťany v různých oblastech služby bližním, stále obnovování církve ve věrnosti svému povolání a zvláště obrácení srdce, svatost života a modlitba za jednotu křesťanů. „Toto obrácení srdce a svatost života spolu se soukromými i veřejnými modlitbami za jednotu křesťanů je třeba považovat za duši celého ekumenického hnutí a právem je lze nazývat duchovním ekumenismem.“ (UR 8)

*fr. Štěpán Filip OP
převzato z časopisu Amen 1/2000*

*P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D.
vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeliku v Římě*

RŮŽENEC JAKO POMOC V BOJI

Tak ještě zdaleka nejsme u konce, ale už se objevily zprávy o tom, „kdo vydělal na pandemii? – Zatímco miliony lidí v důsledku pandemie přišly o práci, úzká skupinka miliardářů se může usmívat. Jejich bohatství v měsících duben až červenec vzrostlo o téměř třicet procent a rovněž počet nejbohatších lidí planety dosáhl rekordní výše (2189 oproti 2158 v roce 2017). Těmito slovy komentuje deník Italské biskupské konference (*Avvenire*, 8.10.2020) nejnovější zprávu švýcarské banky UBS a auditové firmy PwC, která poukazuje na stále propastnější rozdíl mezi extrémní chudobou a bohatstvím. Podle odhadů Světové banky se letos (poprvé za posledních dvacet let) zvýší počet extrémně chudých lidí, tedy takových, kteří žijí s méně než 1,9 dolaru na den. Zatímco v roce 2017 jich bylo 9,2% z celkové populace, v letošním roce jich přibude až o dvě desetiny procenta. Do chudoby tak bude uvrženo až 115 milionů lidí. Zároveň s chudobou však roste bohatství. Podle zmíněné studie se ve druhém čtvrtletí tohoto roku (od dubna do července 2020) zvýšil majetek světových miliardářů o 27,5% v porovnání s rokem 2017 (o 165 miliard dolarů). Podle listu *Guardian* tento vzestup souvisí se schopností využít otřesy akciových trhů. Nejvíce si polepšili miliardáři v sektorech průmyslu, technologie a zdravotnictví. Nejbohatším mužem planety je majitel Amazonu, Jeff Bezos,“ uvedla redakce Radia Vatikán. *Aktuálně.cz* k tomu dodává: „Pandemie nemoci covid-19 může uvrhnout do konce roku 2021 do extrémní chudoby až 150 milionů lidí. Smazal by se tak pokrok učiněný ve snižování chudoby za poslední více než tři roky.“

Slovenský biskup Halko k růžen-

Foto: @CardJosephZen / Twitter

covému měsíci uvádí, že „růženec nás zastaví, když jsme uhnání, pozdvihne, když jsme znechucení, prohloubí, když jsme plytci, vytvoří společenství, když jsme osamělí, posvěť, když jsme v pokušení a upozorní na to, když jsme roztržiti“. A tak se určitě vyplatí poslouchat. Mám teď na mysli též výzvu ČBK, která v den památky Panny Marie Růžencové postavila modlitbu do čela zápasu s koronavirovou nákazou. Mnohá příslibení už byla splněna, když lidé vzali do rukou tento mocný nástroj.

„Přicestoval jsem kvůli jedné záležitosti týkající se Hongkongu. Prosit za jmenování našeho nového biskupa,“ sdělil v Římě kardinál Zen. „Déle než rok a půl je Hongkong bez biskupa. Na počátku se objevil dobrý nápad jmenovat pomocného biskupa, který by zůstal pro případ, kdyby biskup zemřel. Hod-

ného františkána, který má také dostatek odvahy: Mons. Josepha Ha Chi-shinga... Zdvořile kritizuje vládu, aniž by dělal povyk. Ale má konkurenta, pochopitelně z té strany tábora, který vláda kvituje. Přivezl jsem dopis pro Svatého otce, v němž jsem napsal, že pokud dojde k jmenování zamýšlené osoby na post pomocného biskupa, bude to katastrofa pro církve v Hongkongu, katastrofa, která bude trvat desetiletí. Napsal jsem, že jsem tu na 3 – 4 dny, pokud se mnou chce hovořit... Chápu, že má jistě spoustu práce... Čekal jsem na zavolání čtyři dny, ale nebyl jsem pozván. A tak se dnes vracím do Hongkongu.“ Služebník služebníků Božích, tedy papež, nemusí z titulu svého úřadu být a obvykle není svatý. Potřebuje naši modlitbu.

-zd-